

Sovjetska vlada grozi Kitajcem. - Celo mesto pod vodo.

SOVJETSKA VLADA JE POSLALA PEKIŃSKI OSTRO NO TO, KI SE TIČE NJENIH PRIPADNIKOV, K A T E R E ČAKA HUDA KAZEN.—KITAJSKI AGENTI OSLEPARILI INOZEMSKA BANKE ZA VELIKE VSOTE.

Peking, Kitajsko. — Sovjetska vlada v Moskvi je izročila kitajskemu zastopniku noto za pekiško vlado, v kateri se glasi, da bo sovjetska Rusija z vso strogostjo nastopila proti pekiški vladi, ako bo slednja izvršila grožnjo, da bo na smrt obsodila Ruse, ki so bili aretirani pri vpadu kitajske policije v poslanstvo sovjetske Rusije v Pekingu.

Kakor je bilo že poročano, so bili kitajski komunisti, kar jih je bilo pri omenjenem napadu aretiranih, vsi usmrčeni. Ista usoda je čakala Ruse. Najbrže bo pa nota imela zaželjen uspeh, kajti pekiška vlada je proces proti Rusom odložila.

Sovjetska vlada tudi protestira v notih, ker so Kitajci prepeljali Mme. M. Borodinovo, ženo ruskega svetovalca kantonske vlade in tri sovjetske kurirje, iz Tsinfanu v Peking, kjer so jih zasljevali kot zarotnike proti pekiški vladi.

Aretirani Rusi so naprosili pekiško vlado, da bi jim dovolila ameriškega advokata, ki bi jih zagovarjal, česar jim pa Kitajci niso dovolili.

London, Anglija. — Angleški kabinet je v sredo na široko razpravljalo o položaju na Kitajskem. Po seji se je ministrski predsednik Baldwin sestel z zunanjim ministrom Chamberlainom, s katerim sta daljša časa tajno konferirala; nato sta se podala zopet v poslansko zbornico in se posvetovala s člani kabineta. Gre namreč zato, da bi kantonska vlada v Hankow izbacila iz Kitajske svojega ruskega svetovalca Borodina in izgnala vse komuniste. To ponudbo je stavila kantonska vlada sama, kateri pa Angleži ne zaupajo in menijo, da hočejo Kantonci s tem le pridobiti na času.

Sanghaj, Kitajsko. — Inozemske banke na Kitajskem so bile po kitajskih agentih ta teden osleparjene za \$2,400,000. Ena sama angleška banka je na ta način izgubila nad milijon dolarjev. Tudi v Pekingu je propadla neka kitajska banka, na kateri so agenti poverili velike vsote.

Kitajci še vedno napadajo inozemske parnike v reki Jangce. Zlasti na angleške bojne ladje kaj radi streljajo iz zasede. Topovni čoln Cockchafer, ki je spremljal neko potniško ladjo iz Nankinga, so tudi napadli, ni pa bilo človeških žrtev. Streljali so tudi na križarke Kianghin; neki član posadke je bil ranjen. Bojne ladje so s strelji odgovarjale.

Hongkong. — Semkaj je pripel ameriški potniški parnik President Lincoln, ki je bil nedavno napaden, ko se je nahajal v Sanghaju. Glede na to, nameravajo parnik oborožiti s strojnimi. Isto nameravajo storiti na vseh parnikih Dollar črte.

Chicago, Ill. — Samuel Triola, ki je obdolžen, da je umoril na S. Racine Ave. W. Gearityja; je bil obsojen v do smrtne ječo.

POVODENJ VEDNO HUŠJA

Štirideset oseb se je rešilo na strehe, ko je voda vdrila v mesto Rolling Fork, in isto preplavila. — Ena oseba utonila, mnogim še preti nevarnost.

Vicksburg, Miss. — Ko je parnik Randsdale prispel v Vicksburg s provijantom za begunce, ki so našli zavetja v tukajšnjem mestu, so takoj odpluli na pomoč ljudem v mestu Rolling Fork in okolici, kjer je bilo kakih 4000 oseb v nevarnosti, da jih voda odnese raz streh svojih hiš, kamor so ubežali pred naraščajočo vodo, ki je mesto popolnoma preplavila. Le strehe hiš, ponekod samo dimniki mole iz vode, drugo je vse pod vodo.

Med potjo, 20 milj južno od Rolling Fork, so našli na parnik Miller, ki je bil privezan k nekemu drevesu, na krovu je imel 300 beguncev. Več oseb je bilo bolnih, in en možki je imel hudo rano na nogi, na parniku pa ni bilo nobenega zdravnika ali bolniške streljnice. S parnika Randsdale se je potem zdravnik, Dr. McGon z dvema streljnicama preselil na parnik Miller, kjer je še tisti večer odrezal nogo nesrečnežu, kajti druge pomoči ni bilo.

V bližini Winn otoka, je utonil neki možki in veliko oseb je bilo v nevarnosti. V tem okraju je 12,000 ljudi bilo primoranih zapustiti svoja domovja. Iz Rayville je odšlo na varnejše kraje 5000 oseb.

Je pa še več drugih krajev, ki so v nevarnosti in ljudje so pripravljani na najhujše. To je ena izmed največjih slinčnih katastrof kar jih beleži zgodovina Zed. drž.

SVETOVNA EKONOMIČNA KONFERENCA

Sedem in štirideset narodov, trije izmed teh, ki niso člani Društva narodov, h katerim spadajo tudi Zed. drž., so zastopani uradno na ekonomični konferenci, ki je zdaj v teku v Ženevi, Švica, in je pod pokroviteljstvom Društva narodov.

Svetovni industrijski, finančni in trgovinski problemi se akutno občutijo pri vseh narodih na svetu. Ti problemi morajo biti rešeni stopnjama, kooperativno, na praktični način, na podlagi razuma in preizkušnje.

Namen ekonomične konference je razmotrivati sedanjo razvijanje ekonomičnega življenja na svetu, polagati večjo pozornost vsemu kar je dobrega, da se tisto ohrani in če mogoče še izboljša, kar je pa slabega, nezdravega, pa opusti in uniči.

Do kakršnegakoli zaključka se bo prišlo na tej konferenci, nič ne bo sklenjenega, kar bi vezalo narode s kakšnimi pogodbami. Pa najsibo kakor že hoče, konferenca, kakor ta, na kateri je zastopanih toliko narodov, moramo pozdravljati, ker nam kažejo, kakor se lah-

DRUŽINSKA TRAGEDIJA.

Ontario, Wis. — Pri družini Johna Manleyja so živeli v vednem prepiru. Konec temu je pa napravil Manley, ko je ponoči vstal iz postelje in z revolverjem streljal na svojo ženo ter jo ranil. Nato je usmrtil ženo svojega sina, nakar je tudi sebi pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev. Manley zapušča poleg soproge deset nedoraslih otrok.

IZPOVED JUDD GRAY-JA

Udarce, ki so upihnilu luč življenja spečemu Snyderju, je prizadela njegova soproga. — Brat žrtve padel v nezavest, ko je poslušal Grayjovo izpoved.

New York, N. Y. — V sredo popoldan je bil zaslišan Judd Gray, ki je izpovedal vse podrobnosti o umoru Alberta Snyderja. Predno je končal, je padlo več žensk, ki so bile navzoče v sodni dvorani, v nezavest, slabo je prišlo tudi bratu žrtve, Warren Snyderju.

Gray je rekel, da ga je do tega zločinskega dejanja privedla ženska, soproga žrtve, s katero je imel ljubavno razmerje, in opojna pijača. Gray je prvi udaril spečega moža, ko je žrtve zavpila, jo je udaril drugič, zadnje udarce, ki so upihnilu luč življenja Albertu Snyderju, je pa prizadela njegova soproga, Ruth Snyder. Ko je Gray govoril, je Mrs. Snyder s povešano glavo sedela nepremično na stolu in jokala. Gray je povedal vse podrobnosti o umoru, kako je tolkel po glavi spečega moža. Občinstvo, katerega je bilo navzočega okrog 1500 oseb, je napeto poslušalo, in ko je Gray končal, so morali več žensk odnesti iz dvorane, ker so padle v nezavest. Tudi bratu umorjenega moža je prišlo slabo ko je slišal na kak način je prišel ob življenje Albert.

V splošnem je zatrjeval Gray, da je veliko pil, predno je izvršil to dejanje, za katero ga je nagovorila Ruth Snyder. Gray je tudi izpovedal, da mu je ona dala denar in mu ponujala druge dragocenosti.

COOLIDGEV POLETNI DOM BO NAJBRŽ V WISCONSINU
Washington, D. C. — Col. Edward Starling, ki je pri tajni policiji v Beli hiši, je odpotoval proti zapadu. Trdijo, da je šel v državo Wisconsin, kjer bo preiskal kraje, ki so na ponudbo predsedniku Coolidgeju za njegovo poletno bivanje. — Poleg Wisconsinu bo Starling preiskal tudi več krajev v Minnesoti, Iowi in Coloradu.

Dunkirk, N. Y. — Tukajšna vas se ponaša z najvišjim zastavnim/drogom, ki meri 157 čevljev. Semkaj je bil pripeljan po Panama prekopu iz države Washington.

SMRTNA KOSA.

Chicago, Ill. — V četrtek zvečer ob deseti uri je v bolnišnici za vedno v Gospodu zaspal, naš rojak, Joe Piber, ki je bil delj časa bolan. Na mrvaškem odru leži na domu 2313 S. Lincoln cesti. Bil je član dveh društev. Pokojnemu večni mir, preostali naši sožalje!

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

ko zberejo skupaj k posvetovanju narodi, da rešujejo gospodarske probleme, tako se tudi lahko zberejo narodi, da rešijo problem, ki je povzročil gospodarske krize na svetu — in to je vojna.

RAVNATELJ BRODOVJA.

Slika nam predstavlja E. A. Kelleyja, katerega je imenoval predsednik Merchant Fleet korporacije A. C. Dalton ravnateljem operacijskega departementa.

KRIŽEM SVETA.

Lansing, Mich. — Miss Peggy Green, edina hčerka guvernerja Fred W. Greena, je pobežila iz šole z dijakom Norval Tyrrellom iz Detroita. Z avto sta se odpeljala v Bowling Green, kjer ju je poročil pastor presbiterijske cerkve. Nevesta je stara 19 let.

Washington, D. C. — Na letni seji trgovske zbornice so govorniki naglašali, da je v splošnem trgovina dobra in obetajo še boljše; kar pa se tiče agrikulturnega stališča v srednjem zapadu, pa izgleda prav slabo.

Oslo, Norveško. — Na Norveškem je prohibicijska postava preklicana in je spet dovoljeno prodajati opojne pijače. Ni pa prav nič več pijancev zdao, kakor pa jih je bilo, ko niso smeli piti. Policija celo trdi, da je manj nerednosti, kakor jih je bilo med prohibicijo.

Megeve, Francija. — Pred dvema letoma so semkaj pripeljali par severnih jelenov za poskušnjo, če se bodo držali. Zivali so se tukaj udomaćile in pomnožile, zdaj jih nameravajo še večje število importirati.

Moberly, Mo. — Lawrence Shumate ima še zdaj avto iz leta 1910, ki je še v dobrem stanju. Nedavno se je vozil po ulicah in tudi drugim dal "ride." Imel je mnogo gledalcev, ki so z zanimanjem opazovali očeta sedanjih avtomobilov.

Chicago, Ill. — Čikaška policija je izsledila garažo, kjer se shajajo tatovi avtomobilov z ukradenimi karami. Ta prostor je na 2825 N. Halsted Str., kjer so našli več ukradenih avtomobilov, lastnika garaže, Jacka Zanne so aretirali.

FRANCOSKI RDEČI KRIŽ ZA POMOČ AMERIŠKIM POPLAVLJENCEM.

Pariz, Francija. — M. Thibaut, vrhovni tajnik francoskega Rdečega križa, je izjavil, da bo tudi njihova organizacija prispevala k skladu za begunce, ki so prizadeti po poplavi v dolini ob reki Mississipi.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

MONCADA NOČE MIRU.

Tepirapa, Nicaragua. — Henry L. Stimson, mirovni poslanec, zastopnik Coolidgea, in general Moncada, poveljnik liberalnih četi v Nicaragvi, nista mogla priti do sporazuma, da bi se prenehalo s sovražnostmi. Na mrtvo točko sta prišla radi vprašanja predsednika Diaza, katerega hoče imeti Coolidge na čelu vlade, liberalci ga pa nečejo.

AVTOMOBILSKA NESREČA

V mestu Gary je vlak Pennsylvanije železnice zadel v avto, v katerem je bilo pet oseb; štiri so bile na mestu mrtve, peta se bori s smrtjo.

GARY, IND.

Nesreča nikoli ne počiva. Grozno je, če se pomisli, koliko žrtev zahteva avtomobil. Največ nesreč se zgodi na železniških prehodih, kjer ni potrebnih varnostnih naprav, ki bi voznike avtomobilov opozorile, da se bliža vlak. Ker pa bi take naprave nekoliko olajšale žepu železniških magnatov, raje pustijo prehode nezavarovane, čeprav se z vsakim dnem množi število žrtev.

V sredo zvečer se je taka nesreča zgodila v Gary, v trgovskem delu mesta. Potniški vlak Pennsylvanije železnice je zadel v avtomobil, v katerem je bilo pet oseb. Štiri, Mike Bulkvič, star 38 let, Mrs. Anna Brklojič, tudi 38 let, njen 12letni sin Peter, in John Klemenčič, star 35 let, so bili ubiti, soproga od Mrs. Brklojičeve je pa zadobil tako težke poškodbe, da nimajo upanja, da bi okleval.

Strojevodja na vlaku, ki je zadel v avto, niti vedel ni, da se je kaj pripetilo in je vozil kar dalje proti Chicagu; na sprednjem delu stroja je pa videlo truplo Klemenčiča. Ko je vlak pasiral v Chicagu 63. cesti, je neki železničar videl truplo. Na 16. cesti je vlak šele ustavil, da so truplo odstranili.

Vsi ponesrečenci so bili iz Gary. Do srede je bilo v Cook okraju to leto že 289 oseb ubitih pri avtomobilskih nezgodah.

KONFERENCA ZA KOOPERATIVNI ŽITNI TRG.

Kansas City, Mo. — V četrtek se je tukaj odprla internacionalna konferenca za svetovni kooperativni žitni trg, ki bo trajala tri dni. Sedem dežel, ki največ trgujejo z žitom, je poslalo svoje delegate na to konferenco. Te so: Zedinjene države, Kanada, Avstralija, Argentina, Rusija, Indija in Švedska. Na konferenci razpravljajo o regulaciji žitnega trga. Za določitev monopolnih cen ni govora.

V Vodnjaju so

te dni našli na pašniku 15letnega pastirja s prestreljeno glavo. Ležal je na trebuhu. Dolslecem se je nudil naravnost pretresljiv pogled; vsa čreda ovac je bila zbrana okoli ubitega pastirja. Umor še ni pojasnjen.

V Žbandaju

so tatovi okradli cerkev. K sreči hrani g. župnik vse okraske Matere božje doma. Tatovi so odnesli blaga v vrednosti okoli 1000 lir.

V Boljunu

so kmetu Fernandu odvedli par volov. Pred letom je enaka nesreča zadela nekega drugega kmeta v vasi. Nekdaj se je Boljuni prišteval med najbolj varne občine.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

Iz neodrešene domovine.

ROPI IN UMORI V ISTRI NA DNEVNEM REDU, TO JE SAD FAŠISTOVSKEGA DELA. — VARNOSTNA OBLAST SE LE MALO BRIGA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Razbojništvo v Istri.

V zadnjem času se umori in ropi v Istri tako množe, da se ljudje že v mraku ne upajo na cesto. Ne bomo globlje razmotrivali o vzrokih tega pojava. Lahko pa rečemo, da sedaj istrski fašisti žanjejo sad svojega dela. Izgnali so slovansko duhovščino, iz cerkve so vrgli materinski jezik istrskega ljudstva; cerkve se praznijo, vera propada in z njo tudi moralna. V teh težkih časih, ko preživlja Istra strašno gospodarsko krizo, ko se število brezposelnih in lačnih množi, manjka tem nesrečnim ljudem one moralne zaslonbe, ki jim jo more nuditi le vera. In kaj je istrskim fašistom še zaradi "političke" pobiti enega človeka? Kaj velja v njihovih očeh eno človeško življenje? Besede mičejo, zgledi vlečejo. A tudi varnostna oblast bi morala proti roparjem energičneje nastopiti. Tu se nudi varnostnim organom hvaležno delo. Zakaj iščejo zločince med ljudmi, ki citajo domače časopise in slovanske knjige in jih radi tega tirajo pred sodišče?

Pretekli teden sta se vračala z vozom kmeta Kvaranta Anton in Pindalič Marko iz Pule domov v Barban preko Vodnjana. V Puli sta prodala živino in si tako napravila nekaj denarja. Kakih 5 kilometrov od Vodnjana, kjer se cesta vije navkreber skozi gozd, sta planila proti vozu dva maskirana roparja in nastavila revolverje. "Ven denar!" je zavpil en ropar, drugi pa je kar sprožil dva strela na Kvaranto in ga težko ranil v roke. Konji so se splašili in pričeli dirjati z ravnjem. Pindalič je prej skočil z voza. Pri prvih hišah so konje ustavili, obvezali ranjenca za silo in ga potem spravili v bolnišnico. Pindalič se je spustil z roparji in obupen boj, dokler ni podlegel pod puškinim kopitom. Roparja sta odnesla nad 4000 lir. Pindalič se je pozneje ovestil in se sam spravil do bližnje vasi.

Smrt neustrašenega narodnjaka.
V Prevaljah je bil pokopan ob ogromni udeležbi uradništva in ljudstva tamošnji tajnik okrajnega glavarstva g. Franc Robar v starosti 66 let. Rajni je bil rodom iz Slov. Bistrice in je služboval pod prevratom na okrajnem glavarstvu v Velikovecu. Bil je skoz in skoz krščanski mož, neustrašeno zaveden Slovenec tudi v onih časih pod rajno Avstrijo. Po prevratu je moral zapustiti Velikovec, ker so ga Nemci ter nemškutarji izgnali, in se je preselil v Prevalje. Ostani mu ohranjen časten spomin med Slovenci!

POLEG TVOJEGA NASLOVA na listu je datum, do kedaj imaš plačan list. Ako ti je potekla naročnina, ponovi jo, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire samo večraj pošiljati po teh le cenah:

500 Din.	9.40
1,000 Din.	18.50
2,500 Din.	46.25
5,000 Din.	92.00
10,000 Din.	182.00

100 Lir \$ 5.65
200 Lir \$11.00
500 Lir \$26.50
1000 Lir \$52.00

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brezljavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

—

—

—

—

—

—

—

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljke in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098.

Naročnina: Za leto leta \$5.00, Za pol leta 2.50, Za Chicago, Kanado in Evropo: Za leto leta 6.00, Za pol leta 3.00.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098.

Subscriptions: For one year \$5.00, For half a year 2.50, Chicago, Canada and Europe: For one year 6.00, For half a year 3.00.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Beseda o naših materah.

Prav je in spodobi se, da se vsaj enkrat v letu spomnimo tudi naših Mater. To potrebo uvidevajo danes že v vseh kulturnih državah, zato imajo določen v letu tudi poseben dan, ki je posvečen izključno materam.

Mati, — kako važen faktor v vsaki hiši, v vsakem domu. Pregovor pravi: mož podpira en vogal pri hiši, žena pa tri. Kako resničen, samo poglejte! Mož kot gospodar skrbi, da zasluži, da preskrbi družini potrebnega za življenje, to je dober mož. Žena kot mati skrbi za red v hiši, to je en vogal; rodi svetu otroke, drugi vogal; vzgaja svoje otroke, ki je bodoči rod, tretji in najvažnejši vogal. In v kolikih slučajih mora mati pri hiši podpirati še četrti vogal, ki spada gospodarju. Ali ni torej mati najvažnejši faktor v vsaki hiši, kjer spolinjuje te svoje dolžnosti?

Današnji svet živi menda v najbolj zmešanih pojmi. Ljubezni do svojega bližnjega že ne kaže nihče več. Materializem je osvojil človeška srca in človek zakrnjen v tem duhu, dela in ravna, kakor mu veleva pohlep, ne pa zdravi razum in ljubezen do bližnjega. Samo nezaupanje do eden drugega, o kako čuden svet! Vsa pa ima na svetu v življenju eno bitje, katerega na poseben način ljubi, mu na poseben način vse zaupa, to je mati. Bodi se tak, stori se to, svet te obsoja, morda opravičeno, a eno bitje je na svetu, to je mati, če je le živa, sladko besedo tolažbe ima zate in v svojem očesu skrito solzo ljubezni. To je mati!

Bolj ko kedaj potrebuje svet dobrih mater, ki naj bi vrinile otrokom sveta ljubezen in dobre lastnosti. Današnji sin in hčerka bota jutri mož in žena. Ali taka bota, kakor jih bodo vzgojile današnje matere. Matere, kako velikansko nalogo imate v svetu.

Ameriške slovenske Matere, tudi ve imate morda še bolj odgovorno nalogo na svetu, kakor matere drugih narodov. Same vidite, kako se trga naš narod proč od onih starih slovenskih idealov, za katere so vaše prednice slovenske Matere s svojimi otroci vred umirale in dajale svoja življenja. Danes zahaja med naše ljudstvo, med naše sinove in hčere moderni Turek, to je brezverski tisk, ki trga slovenske sinove in hčere proč od one trdne in žive slovenske vere, za katero so v bojih s Turki junaksko umirale pogumne slovenske Matere. Tudi tu je treba poguma in to velikega poguma. Mati, čuvaj svoj dom pred slabim tiskom in že si rešila svoj dom in svoje drage.

Jutri, 8. maja je, drage Matere, vaš dan! Dan, ki je določen vašemu imenu in stanu, ki je v človeški družbi najvažnejši, pa tudi najodgovornejši. Zato živite naše Matere! Zivele junakinje, ki podpirate tri najvažnejše vogale v družini, kakor tudi v vsem javnem življenju človeške družbe!

Ali je Nemčija republikanska?

Te dni je sklepal pruski državni zbor o odškodnini, ki jo ima Prusija izplačati Hohenzollerjem. Pruski državni zbor je moral o tem sklepati, ker glasovanje o brezodškodninski zaplembi premoženja bivših knezov ni dalo zaželenega rezultata in bi sicer o vsem vprašanju sklepalo sodišče, ki je pa popolnoma na strani Hohenzollerjev.

V pruskem državnem zboru imajo večino republikanci in socialni demokrati imajo v svojih rokah najuplnejše ministrstvo — notranje. Zato se je pričakovalo, da bo pruski državni zbor znatno reduciriral pravice Hohenzollerjev ter vsaj v gotovi meri ustregel širokim plastem naroda, ki se pač ne morejo ogrevati za to, da bi Hohenzollerji dobili za svoje ponašanje med svetovno vojno in za vso nesrečo, ki so jo napravili Nemčiji, še kraljevsko nagrado. Toda kljub vsemu pričako-

vanju se je to zgodilo.

Pruski finančni minister Höfer-Aschoff je predložil načrt, po katerem dobe Hohenzollerji celo vrsto gradov, okoli 250 tisoč jutroj zemlje in gozda in končno še odškodnino v znesku 15 milijonov zlatih mark, plačljivih v treh obrokih. Zadnji obrok je marca meseca leta 1928. Poleg tega dobe Hohenzollerji še grad Homburg pri Frankfurtu ob Meni, za slučaj, da bi se hotel nemški cesar stalno naseliti v Nemčiji. Pruska država dobi le nekaj gradov, razna gledališča in pa zbirke umetnin. Treba priznati, da je bila Prusija do svojega kralja naravnost kraljevsko darežljiva.

Francija je svoje dni zahtevala, da se naj posestva nemških knezov zaplenijo v korist reparacij. Ta predlog pa je bil od Nemcev gladko odbit in danes je stvar tako urejena, da dobi povzročitelj svetovne vojne skoraj vse premoženje nazaj, dočim si lahko Francozi svoja razdejana poslopja sami zgradi, kajti tudi od reparacij dobe drugi več ko Francozi, ki se morajo poleg tega sedaj boriti, da vzdrže frank.

Odškodnina, ki jo plača nemški narod Hohenzollerjem je končno interna nemška stvar in če so nemški davkoplačevalci zadovoljni, da žive na njih račun Hohenzollerji, nimamo vzroka mi se radi tega razburjati. Stvar pa je važna tudi za nas, ker dokazuje benevolenca nemškega naroda do Hohenzollerjev, da je republikansko mišljenje v Nemčiji silno na slabih nogah in da je Nemčija prav tako monarhistična ko tedaj, ko je povzročila svetovno vojno.

Če pa je ostalo mišljenje Nemčije v resnici neizpremenjeno, potem pa tudi ne drže vse one nade, ki jih stavijo pacifisti v demokratično Nemčijo. Kaj pomaga Locarnski sporazum, kaj sestanek v Thoiryju, če pa ni bila Nemčija pri teh sestankih s srcem, temveč samo s hladnim razumom. In kako naj na drugi strani francoski demokrati prodro v Franciji z mislijo zblizanja z Nemčijo, če pa imajo njih nasprotniki vedno nove dokaze, da revanšna misel v Nemčiji ni umrla.

PRIMEREN ODGOVOR DO PISOVALKI "PROSVETE."

Canonsburg, Pa.

Ja, zakaj pa ni nobenega dopisa več v A. S. že tako dolgo, medtem ko nasprotniki neprestano pišejo po svoji tetki proti nam. Pred nedolгим je pisala neka dama iz tukajšnje naselbine v "prosvitljeno" Prosveti nekako tako-le: "Tukaj so še ljudje, ki tavajo po temi..." — Oh, ti svetla zvezdica ti, kje si se skrivala toliko časa za našimi hribi in griči, da nisi prisijala sem že prej, da bi razsvetlila to "temo." Zares srečna tvoja družina, srečna je zdaj naša naselbina, ki si jo jela s svojimi "svetlimi" žarki tako razsvetljevati. Oj silna škoda, da te že prej ni bilo v naše naselbino. Gotovo bi mi že zdavnaj brezplačno razsvetljavo po naši naselbini imeli.

"Milijoni in milijoni se tavajo po temi!" Oh, kako ti bodo vsi ti hvaležni! Peli ti bodo slavo za tvoje razsvetljenje. Torej bravo svetla zvezdica! In kaj piše še nadalje: "Tukaj so delovali za cerkev, vsled neuspeha je celo ena žena zblaznela..." — K temu naj sledi to-le: Za cerkev se je delovalo in se še bo. Rim ni bil v enem dnevu dožidan, pa se tu di cerkve, zlasti še v mali naselbini, ne da v enem dnevu postaviti. Vse še pride polagoma in sigurno. Kar se ne naredi danes, storilo se bo jutri. Kar se tiče pa predbacivanja o zboleli ženi, je pa to skrajno surovo. Zapomni, da nimaš garancije, ne ti ne urednik Prosvete, da ne bi z enega ali drugega vzroka tudi ti lahko še tako zbole-

la. Pa magari, če sta še tako "prosvitljena." Capito?

Dalje piše: "Kjer ni cerkve, ni tudi duhovnika, je torej ena delavska pijavka manj..." — Jaz pa pravim, če ga nič ne potrebuješ, mu nič ne daš in če mu nič ne daš, kaj besediš. In dalje vprašam, povej mi enega slovenskega duhovnika, povej njegovo ime, kateri je zapravlil nabrani denar od naroda, kakor so ga tam okrog tistih, ki vas v Žarkometu razsvetljujejo!

Kje je 60 tisoč ljudskega denarja? Ali je bil tudi tam kak duhovnik? In tako dalje bi lahko še marsikaj navedel, kar naj pa za danes zadostuje! — Pometajte brezverci pred svojim pragom in ne vtikajte svojih nosov, kjer treba ni!

Dogodila se je pri nas tudi žalostna novica. Dne 27. aprila je umrl po večmesečni bolezni rojak Frank Čeplak, član društva sv. Jeronima št. 153 K.S. K.J. in član društva "Slovan" št. 3 ZSZ. v Pueblo, Colo. Bil je dober član društva, prijatelj katoliških listov Amer. Slovenca in Ave Maria. Bil je tudi delničar tiskovne družbe Edinost. Naj mu bo lahka svoboda ameriška zemljica!

Žalujoči soprogi naše sozajlje! John Pelhan.

KAJ PRAVIJO MOHORJANI?

Chicago, Ill.

To pravijo, da take veselice, kakor bo v nedeljo, dne 15. maja, še ni bilo v Chicago. — Zares, če se da soditi po predpripravi za to veselico, bo na ta dan nekaj izvanrednega. — Kaj takega še ni bilo in tudi ne

bo. Čujte, za bornih 50c dobite vstopnico, s katero imate vstop v dvorano, pa ne samo v eno, ampak v dve. V ta zgornjo bode šli, kadar bodo začele vas pete srbeti, v ta spodnja pa, kadar bote začeli čutiti sušo v grlu. Zraven pa bote dobili, če bote srečni, še Miss Srečo, in kaj hočete še več? Ali je bilo že kedaj kaj takega v Chicagi? Vidite, bo torej nekaj, kar še ni bilo.

Hej, vi rojaki in rojakinje tam doli v zakajeni So. Chicagi, to bo dan tudi za vas. Pridite med nas! O vas gre glas, da ste na srečo intubirani. Če je temu tako, pridite vsi. Ta dan bo v Chicagi Miss Sreča in če jo nam prav preplavšate, nič ne de, samo pridite, da se skupaj poveselimo na ta dan.

In kaj pa naši severnjaki, tam na severni strani naše velike in široke Chicage. Kaj pa vi, ste se že kedaj sestali z Miss Srečo? Ako ne, pridite 15. maja v šolsko dvorano sv. Štefana, da jo vam predstavimo, da se z njo seznanite.

Pa tudi rojaki iz vseh drugih sosednih naselbin so uljudno povabljeni.

Te dni bodo iz urada tajnika razposlane dopisnice, katero naj vsak, ki jo bo prejel, natančno prečita; zlasti kar se tiče vstopnic. Ekstra poslane vstopnice skušajte prodati, ali pa sami kupite. Denar za vse vstopnice pa mora biti vrnjen družbenemu tajniku najkasneje do 12. maja, kakor tudi vse one vstopnice, ki bi jih slučajno ne bi mogli prodati in pa, ki bi tudi kdo sam ne hotel kupiti ali obdržati, kar pa bo skoro vsak storil. To je zato, da bomo vedeli takoj po zaključku veselice, pri čem da smo. Torej ne pozabite tega.

Na svidenje 15. maja v šolski dvorani! Nede.

ZAHVALA CERKVENEGA PEVSKEGA DRUŠTVA "ZARJA."

So. Chicago, Ill.

Cerkv. pevsko društvo "Zarja" v South Chicago, Ill., se na tem mestu zahvaljuje vsem, ki so se udeležili veselice v nedeljo, 1. majnika. Hvala tudi dramatičnemu klubu, ki je vprizoril lepo igro. Kdor bo kedaj od nas potreboval pomoči, se bomo drage volje odzvali.

Cerkv. pevsko dr. "Zarja."

KOLIKO OLJA DA KIŹ.

Norveški ribiči so se pred kratkim vrnili iz antarktičnih morij, kjer so dolge mesece križarili in lovili kite. Ob povratku so pripovedovali, da je bilo letos morje mnogo bolj zamrznjeno kakor druga leta; naleteli so ponekod na ledene gore, ki so merile v višino nad tisoč metrov.

Lov je bil obilen. Uplenili so nekaj prav lepih eksemplarjev, med njimi velikana, ki je dal nič manj kot 175 sodcev olja.

Lansko leto so imeli posebno srečo britanski ribiči. Zajeli so bili v severnih irskih vodah kita, ki sicer ni imel bogzna kaj masti, zato pa so našli v njegovem trebuhu sod vina, ki ga je žival najbrž pogoltnila o priliki kakega brodoloma. Vino seve ni bilo več užitno.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Kakšen izgled ima premogarska stavka?

Teško je danes vsakemu premogarju, ko gleda sam brez dela na stavki, da v drugih lokalih pa daje unija dovoljenje za obrat tam, kjer hočejo operatorji plačevati dosedanje mezdo po jacksonvillski pogodbi. Ta taktika se marsikomu vidi zelo neprevidna in bo skupnosti mnogo več škodovala kakor pa koristila. To, da operatorji po enih krajih plačujejo premogarje po jacksonvillski pogodbi, je vzrok samo to, ker dotični lokalni potrebujejo premog, ker drugače so v kaši, ako jim premogarji delo zapuste. To pa je končno edino orožje, ki se ga more premogar poslužiti v boju za svoje pravice do poštenega življenja. To edino orožje pa dajejo unijski voditelji v svoji kratkovidnosti premogarskim baronom nazaj.

Kakšne posledice radi te kratkovidnosti lahko nastanejo, je veliko vprašanje. Ali morda ni namen po tistih lokalih, kjer premoga ne potrebujejo, ali pa istega lahko importirajo iz drugih krajev, da bodo z vsakim pogajanjem zavlačevali do jeseni? S tem bodo oni premogarji, ki so na stavki, gospodarsko silno prizadeti, če ne uničeni. Zima bo pred durmi, lačne družine, brez vsakih sredstev, bodo prisiljene prijeti za vsako sredstvo. Kaj če se v jeseni dvignejo vsi operatorji v eno fronto proti uniji? To je mogoče. Kaj potem? Ali ni nevarnost za premogarsko organizacijo? V tem je na vidiku samo zmaga operatorjev, ne pa premogarjev. Treba le dobro pomisliti, pa je človek kmalu na jasnem, kam vodi sedanja taktika premogarske organizacije. Stavka bi bila veliko hitreje končana, stavkarji bi imeli boljši izgled za zmago, ako bi vsi premogarji enotno nastopili v skupni fronti za svoje pravice. Kajti v skupnosti je moč. Posameznik je nič.

V svojem navdušenju bi možak še naprej kvasil, toda odzvelo so mu besedo. "Je že dovolj, je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado!"

In izplačali so mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo si je zaslužil nagrado, so mu odgovorili: "Vse bi ti še verjeli, samo ne tega, da je bila tvoja žena v dveh minutah oblečena..."

Njena zadnja tolažba. — Neka gospa, katere mož je umiral, je tako obupno plakala, da jo je hotela prijateljica spraviti v stransko sobo, a plakajoča se je branila: "Pusti mi to zadnjo tolažbo, da gledam moža umirati!"

Delavstvo čezdalej bolj obrača hrbet komunizmu in socializmu.

Ameriško delavstvo od dne do dne bolj obrača hrbet vsem radikalnim strankam, kot so komunistična in socialistična. Amerikanec dobro ve, da so radikalne organizacije židovski produkt, katerega se vsiljuje delavstvu z namenom, čes, zastrupimo z radikalizmom delavske mase, pa zanesemo na ta način nemir in pobuno med narod. Potom takih prekucij pa mislijo židovski voditelji priti na krmilo zdaj v eni, zdaj v drugi državi. Pri teh mahinacijah pa se poslužujejo vseh mogočih sredstev, samo da bi dobili med narodom vpliv in potem tega se priplaziti na krmilo države. Toda v Ameriki jim to ne uspeva. Amerikanec preveč razsodno misli s lastnimi možgani, da bi kaj takega dovolil. Zato zadnje čase po vseh delavskih organizacijah izključujejo komuniste in radikalne socialiste kot nezaželjene. Tega pa ni opaziti le samo v Ameriki. Tudi po evropskih

državah se vidi javno ogorčenje proti radikalnim elementom, kar pokazuje, da doba boljševiskega radikalizma gre k svojemu žalostnemu koncu.

Merilo. — Gostilničar (napram novemu točaju): "Jurček, ti dajš predobro mero. Ko je bil še Janez pri meni za točaja, so se ljudje stegli šele pri osmem vrčku, sedaj se pa že bijejo pri sedmem..."

"Prav za prav ne more biti lahko nedeljo za nedeljo, leto za letom pridigovati. Le čudno, da gospodu župniku ne zmanjka gradiva." "To ni tako težko, kot si ti misliš. Poglej, moja stara mi vsako noč pridigo naredi, pa ji nikoli ne zmanjka gradiva."

Nekdo je jahal osla, a mali fantalin, ki je stal na cesti, je debelo gledal za njim. Jezdec je bil radi tega nekoliko nejevoljen ter je zavpil nanj: "Kaj, ali še nikoli nisi videl osla?" — "O že," odvrne fant, "ampak enega vrh drugega še ne."

državah se vidi javno ogorčenje proti radikalnim elementom, kar pokazuje, da doba boljševiskega radikalizma gre k svojemu žalostnemu koncu.

Za dobro zdravje. — Zdravje je človeku najpotrebnejša stvar. Zdravniki pravijo, da smeh mnogo pomaga zdravju. Če je temu tako, čitajte to kolono vsak dan. — Naročite si dnevnik Amer. Slovenec!

Prva nagrada. — Zbrala se je družba veseljakov. Pri pijaci so začeli pripovedovati razne zgodbe in pri tem lagali, kolikor so mogli. Potem so napravili stavo, kateri bo znal najboljšo lagati. Stavo je pa dobil tisti, ki je povedal to-le: Lansko leto sem obiskal znanca v Ameriki. S svojo ženico, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je dal povelje, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v dveh minutah oblečena. Jaz sem plaval in morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, katere smo potem polili krog potapljačice se ladje in vihar se je pomiril...

V svojem navdušenju bi možak še naprej kvasil, toda odzvelo so mu besedo. "Je že dovolj, je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado!"

In izplačali so mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo si je zaslužil nagrado, so mu odgovorili: "Vse bi ti še verjeli, samo ne tega, da je bila tvoja žena v dveh minutah oblečena..."

Njena zadnja tolažba. — Neka gospa, katere mož je umiral, je tako obupno plakala, da jo je hotela prijateljica spraviti v stransko sobo, a plakajoča se je branila: "Pusti mi to zadnjo tolažbo, da gledam moža umirati!"

Delavstvo čezdalej bolj obrača hrbet komunizmu in socializmu. Amerikanec dobro ve, da so radikalne organizacije židovski produkt, katerega se vsiljuje delavstvu z namenom, čes, zastrupimo z radikalizmom delavske mase, pa zanesemo na ta način nemir in pobuno med narod. Potom takih prekucij pa mislijo židovski voditelji priti na krmilo zdaj v eni, zdaj v drugi državi. Pri teh mahinacijah pa se poslužujejo vseh mogočih sredstev, samo da bi dobili med narodom vpliv in potem tega se priplaziti na krmilo države. Toda v Ameriki jim to ne uspeva. Amerikanec preveč razsodno misli s lastnimi možgani, da bi kaj takega dovolil. Zato zadnje čase po vseh delavskih organizacijah izključujejo komuniste in radikalne socialiste kot nezaželjene. Tega pa ni opaziti le samo v Ameriki. Tudi po evropskih

državah se vidi javno ogorčenje proti radikalnim elementom, kar pokazuje, da doba boljševiskega radikalizma gre k svojemu žalostnemu koncu.

Merilo. — Gostilničar (napram novemu točaju): "Jurček, ti dajš predobro mero. Ko je bil še Janez pri meni za točaja, so se ljudje stegli šele pri osmem vrčku, sedaj se pa že bijejo pri sedmem..."

"Prav za prav ne more biti lahko nedeljo za nedeljo, leto za letom pridigovati. Le čudno, da gospodu župniku ne zmanjka gradiva." "To ni tako težko, kot si ti misliš. Poglej, moja stara mi vsako noč pridigo naredi, pa ji nikoli ne zmanjka gradiva."

Nekdo je jahal osla, a mali fantalin, ki je stal na cesti, je debelo gledal za njim. Jezdec je bil radi tega nekoliko nejevoljen ter je zavpil nanj: "Kaj, ali še nikoli nisi videl osla?" — "O že," odvrne fant, "ampak enega vrh drugega še ne."

državah se vidi javno ogorčenje proti radikalnim elementom, kar pokazuje, da doba boljševiskega radikalizma gre k svojemu žalostnemu koncu.

Merilo. — Gostilničar (napram novemu točaju): "Jurček, ti dajš predobro mero. Ko je bil še Janez pri meni za točaja, so se ljudje stegli šele pri osmem vrčku, sedaj se pa že bijejo pri sedmem..."

"Prav za prav ne more biti lahko nedeljo za nedeljo, leto za letom pridigovati. Le čudno, da gospodu župniku ne zmanjka gradiva." "To ni tako težko, kot si ti misliš. Poglej, moja stara mi vsako noč pridigo naredi, pa ji nikoli ne zmanjka gradiva."

Nekdo je jahal osla, a mali fantalin, ki je stal na cesti, je debelo gledal za njim. Jezdec je bil radi tega nekoliko nejevoljen ter je zavpil nanj: "Kaj, ali še nikoli nisi videl osla?" — "O že," odvrne fant, "ampak enega vrh drugega še ne."

državah se vidi javno ogorčenje proti radikalnim elementom, kar pokazuje, da doba boljševiskega radikalizma gre k svojemu žalostnemu koncu.

Merilo. — Gostilničar (napram novemu točaju): "Jurček, ti dajš predobro mero. Ko je bil še Janez pri meni za točaja, so se ljudje stegli šele pri osmem vrčku, sedaj se pa že bijejo pri sedmem..."

"Prav za prav ne more biti lahko nedeljo za nedeljo, leto za letom pridigovati. Le čudno, da gospodu župniku ne zmanjka gradiva." "To ni tako težko, kot si ti misliš. Poglej, moja stara mi vsako noč pridigo naredi, pa ji nikoli ne zmanjka gradiva."

ATALA.

(Konec.)

Zeblo te bo in noben duh ti ne bo dal kož, da bi se z njimi ogrnil. Oh, moram hiteti, da se združim s teboj, da ti bom pela pesmi in dajala mleka."

In mlada mati je pela s tresočim glasom, zibala je otroka na svojih kolenih, močila je njegove ustnice z materinskim mlekom in je smrt obsipala z vsemi skrbmi, katere dajemo življenju.

Ta žena je hotela posušiti svojega sina po indijanski navadi na drevesnih vejah, da bi ga potem prenesla v grob svojih očetov. Zato je slekla svojega novorojenčka in ko je nekaj časa dihala na njegova usta, je objela zemeljske ostanke, da bi se bili na ognju materinega srca oživili, če bi si Bog ne bil pridržal diha, ki daje življenje.

Vstala je in je z očmi iskala drevesa, na čigar veje bi mogla obesiti svojega otroka. Izvolila je rdečecvetiči javor, ki je bil okrašen s cvetnimi kitami in ki je razširjal najprijetnejše vonjave.

Z eno roko je pripognila spodnje vejice, z drugo je nanje položila truplo: ko je potem vejo izpustila, se je veja vrnila v svojo naravno lego, noseč zemeljske ostanke nedolžnosti, skrite v dišečem listju. O kako je ta indijanska navada genljiva! Videl sem vas v samotnih poljanah, o krasni spomeniki Krassa in Cezarja in rajši kakor vas imam te značne gradove divjakov, te dišeče mavzoleje iz zelenja.

Če so zemeljski ostanke mlade deklice, katere je roka ljubljence obesila na drevo smrti, če so to ostanke drugega otroka, katere je položila mati v bivališče malih ptičev, vse to mičnost še poveča.

Približal sem se ženi, ki je stokala ob ja-

vorju, dal sem ji roko na glavo in sem trikrat zakričal v znamenje bolesti. Potem sem brez besed kakor ona vzel vejico in sem pejal žuželke, ki so rojile okrog otrokovega trupla. Toda pazil sem, da nisem splašil bližnjega goloba. Indijanka mu je rekla: "Golob, če ti nisi duša mojega sina, ki se je vzdignila v višave, si brez dyoma mati, ki išče kako stvar, da bi naredila gnezdo. Vzemite te lase, katere ne bom več umivala v vodi. Vzemite jih, da boš nanje položila svoje male; veliki duh naj ti jih ohrani pri življenju."

Medtem je mati od veselja jokala, ko je videla uljudnost tujca. Ko sva tako delala, se je približal mlad mož in je rekel: "Hči Cebete, vzemi najljubša otroka; ne bomo več dolgo tukaj bivali. Ob prvem svitu odidem." Potem sem jaz rekel: "Brat, želim ti modro nebo, veliko srnjakov, plašč iz bobrovih kož in upanje. Ali nisi iz te pušča-

ve?" — "Ne," je odgovoril mladi mož, "mi smo izgnanci in gremo iskat domovino." — Ko je to izgovoril, je povesil glavo na svoja prsa in s koncem svojega loka je odbijal cvetlicam glave. Videl sem, da so bile solze skrite v tej zgodbi in sem molčal. Žena je vzela svojega sina z drevesnih vej in ga je dala svojemu možu, da ga je nesel. Potem sem rekel: "Ali mi hočeta dovoliti, da vama za nočjo zažgem ogenj?" "Nimamo strehe," je odgovoril vojnik; "če nama hočeš slediti, svoj tabor imamo ob slapu." — "Hočem," sem odgovoril in smo odšli.

Kmalu smo prišli k slapu, ki se je s strašnim šumenjem naznanjal. Tvorila ga reka Niagara, ki pride iz Erijskega jezera in se izliva v Ontarijsko; njegova pravokotna višina znaša 134 čevljev. Od Erijskega jezera pa do slapa priteče reka v hitrem teku in ob padcu je manj reka kakor morje, čigar valovi silijo k zevajočim ustom prepa-

da. Vodopad se razdeli v dva padca in se krivi v obliki podkve. Med obema padcem se vzdiguje otok, ki je spodkopan in visi z vsemi drevesi nad kaosom valov. — Množina reke, ki se vrže proti jugu, se zakroži v neizmeren val, potem se razprostire v snežnobel prt in se na solncu svetli v vseh barvah; ona pa, ki pada na vzhodu, se razlije v strašno senco; reklo bi se lahko kakor vodni steber vesoljnega potopa. Tisoč mavric se nad prepadom krivi in križa. Vdarjavoča na stresačočo se pečino, se voda odbija v vrtincih pene, ki se vzdigujejo nad gozdove kakor dim velikanskega požara. Smreke, divji orehi in pečine, zrceljene v oblikah prikazni, prizor še povečujejo. Orli, katere pelje s seboj zračni tok, krožijo nad prepadom in rosomahi se obešajo s svojimi upogljivimi repi na konce pripognjenih vej, da bi popadli v prepadu trupla losov in medvedov.

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jasbec.

Materni dan.

Materni dan, katerega praznujemo v Zed. drž. v nedeljo 8. maja, je dan, preko katerega ne moremo in ne smemo me, članice Slov. Ženske Zveze iti, da bi mu ne posvetile par vrstic v spomin — v spomin na našo mater, našo slovensko mater.

Ne za narod in ne za posameznika ni nihče toliko žrtvoval in toliko storil, ko slovenska mati. Stoletja je bila ona edina, ki nam je ohranjela jezik in čuvala naš narod. In tukaj, daleč proč od domovine, je še danes slovenska mati naša edina nada, da nam bo naš narod ohranjen.

Pa ni to edina zasluga slovenske matere za naš narod. Če slovi danes po vsem svetu Slovence kot pošten in delaven človek, na katerega se je mogoče vedno zanesiti, je to zasluga slovenske matere, ki je dala svojemu sinu na pot v življenje tako velik moralen zaklad, da ga tudi vsi viharji življenja niso mogli uničiti.

Na jutrajšnji materinski dan se vsaj deloma oddolžimo slovenski materi, ker ni Slovenca, kateremu ne bi bil tudi v najtežjih urah spomin na mater uteha in bodrilo.

Pravno stališče matere je treba izboljšati in dati nji besedo vsaj v vseh onih vprašanjih, ki se tičejo nje. Moralo pa bi biti samoposebno razumljivo za vsakogar, ki časti svojo mater tudi to, da ima žena vso enakopravnost z možem v javnem življenju. Vsaj enkrat v letu naj bi vsak moški premislil, kako silno nazadnjaški je predsedek o manjvrednosti žene in da je ta predsedek največja razžalitev lastne matere. Tudi med našimi rojaki je udomačen običaj, da se smatra za možatega, kdor je trd do žene. Pa ni prav nobena možatost, temveč samo nekulturnost in več ko skrajni čas je, da ta grda razvada izgine iz našega življenja.

Zato pa spoštujemo ameriške Slovenke slovensko mater. V spomin na njen dan, pa pridobimo Slovenski Ženski Zvezi vsaka po eno novo članico, kjer pa še nimajo podružnice, naj pa ta dan, kot spomin na slovensko mater, ustanovijo podružnico in pokažejo, da se zavedajo pomembnega dne — dne, ki je posvečen MATERI!

Fannie Jasbec,
preds. podr. št. 2, S.Ž.Z.

Za lepšo rast S. Ž. Z.

Kakor se narava prebuja iz zimskega spanja ter se oživlja z novo močjo, tako nekako se prebuja slovensko ženstvo širom Amerike. Kakor pridne čebulice pristopajo pod okrilje S. Ž. Z., zavestjo, da je to njih dolžnost in da je častno za vsako ameriško Slovenko, biti članica slovenske ženske organizacije v Ameriki.

Dobijo se pa še vedno take, ki nikakor nočejo razumeti, da je nam ženskam potrebno, da se združimo. Živimo v času, ko se vse organizira. Tudi nas kliče čas, da se pokažemo v javnosti. Saj je žena že nešteto krat pokazala, da ni le za v kuhinjo, kakor to nekateri trdijo. Dobra zavedna žena se briga za vse kar je v korist njej, njeni družini, narodu, državi, sploh za vse kar je na svetu dobrega, da tisto pospešuje in graja kar je slabega. Razumna je žena in prevdar, ki vse dobro razsodi, za to trditev imamo dovolj dokazov, ker mnogo je žena, ki zastopa važna in odgovorna mesta.

Zatoraj vse pod zastavo S. Ž. Z., ne glejte od strani — v sloji je moč!

Valentin Vodnik, veliki slovenski pesnik je rekel to-le: "Ženska je lahko najplemenitejša in najenergičnejše bitje, enakovredno in enakopravno moškim. Prav nič manj nizkoten, ali velik, podlec ali vzvišenec, je lahko moški, kakor ženska. Kdor psuje ženo, ta laže, če reče, da spoštuje lastno mater. O ženskah sodijo slabše le tisti, ki so sami vredni obsodbe. Resnica je, da si kdo iz lastne krivde ni mogel ohraniti ženinega spoštovanja in ljubezni, tak toraj vidi v ženskah nižje bitje in občuje z njimi, kakor s propalicami."

Toraj taka je sodba moža o ženski.

Žene in dekleta, pomagajte širiti svojo, edino svojo organizacijo. Vsaka slovenska naselbina bi morala imeti podružnico S. Ž. Z. Treba je le resne volje in potrpljenja, katerega je ženska že itak navajena.

Čuvajmo pa tudi našo svetinjo sv. vero, kajti narod brez vere gine in propada, z vero pa cvete in napreduje. Dolžnost naša je, da z verskimi načeli korakamo po potu napredka za lepšo rast S. Ž. Z.

Jennie Ožbolt.

KAJ MORA GOSPODINJA VEDETI.

Kako se odstrani madeže od črešenj. Madeže od črešenj izperemo iz perila na sledeči način. Kakor hitro madež nastane, izperemo onesnaženo perilo v mlačni milnati vodi, potem ga namočimo v mleko in ga pustimo tam nekaj ur. Na ta način madež popolnoma izgine.

Od črešenj umazane zobe lahko osnažimo z mlačno vodo, ki smo ji dolili nekoliko octa.

S prstov ali ustnic se dajo madeži na enak način osnažiti.

Madeže od črnih črešenj osnažimo, če namočimo perilo za 24 ur v kislino mleko in ga potem operemo v mlačni, pozneje v gorki vodi. Če madeži še ne izginejo, jih skušajmo odpraviti z žveplenim dimom oz. žveplevo sokislino.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji je sarkastično pismo, ki ga pošlješ na upravno listo.

KUHINJA.

Jetrni riž. Vmešaj eno žlico masti in eno jajce; pridene v mleku ali vodi namočeno in ožeto poldrugo žemljico ali štiri unče kruha, malo ocvrte čebule in peteršilja, popra, soli, majerona, pol zrna strtega česna, pet unč nestriganih jeter in dve žlici moka. Vse to zmešaj, tlači skozi kruhov strgalnik v vrelo juho. Ko je juha z rižem pokrita, ga poberi s penavko ter daj v drug lonec v juho, kjer naj vre. Potem tlači ter nadaljuj, dokler ne bo vse kuhano.

Dvobarvni fancelj. Vmešaj, da dobro naraste, tri unče presnega masla in tri rumenjake; potem pridene zelenega peteršilja, malo soli, tri osminke kvorta dobrega mleka in en četrt kvorta drobtin. To daj v dve posodi, in sicer v vsako pol. Primešaj eni polovici testa nastrgano telečjo vranico, malo majerona, žlico mleka in polovico snega od treh beljakov; ostali sneg primešaj rumenemu testu.

Nadevaj rjavo testo za prst debelo na namazano pločevino, vrh tega še rumeno testo ter speci. Pečeno zreži na poševne kocke ter jih daj v juho ali pa na krožniku poleg čiste juhe na mizo.

S slanino pretaknjen kopun. Osnaženega kopuna nasoli. Potem zdrobi soli, listič majerona in malo zelenega peteršilja ter s tem podrgni kopuna zgoraj in znotraj. Potem ga pretakni s slanino in peči. Pri pečenju ga polivaj z maslom; ko je pečen, odstrani preobilno maščobo, prilij par žlic juhe, potem ga zreži, polij s sokom in daj s solato na mizo.

PECIVO.

Piškotni zavitek s kremo. Mešaj pet unč sladkorja, pet rumenjakov in nekoliko pomarančnega sladkorja. Primešaj sneg od pet beljakov in štiri unče lepe moka. To namaži na pomazano pločevino za pol prsta nadebelo; pečeno obrni in pomaži po spodnji strani z gustom vanilijevo kremo. Potem postavi nato zopet v pečico, da se ogreje. Potem zavij kakor štruklje in zreži na prst debele zrezke. Krema se napravi tako-le: Vmešaj v lonček, ki drži kvort tri žlice sladkorja, štiri rumenjake in malo vanilije, da dobro naraste. K temu prilij eno osminko kvorta zavrete kavne smetane ali mleka ter mešaj na ognju, da se zgosti. Ko zapaziš, da krema v lončku narašča, jo urno odstavi, da se ne sesiri. Ako rabiš toplo, tedaj kar vlij k jedi, če pa rabiš mrzlo, jo postavi na hladno. Ako rabiš redko, tedaj vzemi tri rumenjake, četrt kvorta mleka in žlico sladkorja z vanilijo. Ako pa rabiš bolj gosto, vzemi štiri rumenjake, tri žlice sladkorja, osminko kvorta mleka in žlico moka. Namesto moka lahko raztopiš v mleku eno ali dve tablici želatine.

Čakajoča politika.

Silil sem, da pošljejo Haigu ojačenja, potrebna za rekonstrukcijo armade in da bi istočasno prepevedali vsako ofenzivo. Ministrski predsednik se je pa bal, da se ne bodo mogli ti oddelki, enkrat v Franciji, upreti zahtevam poveljnikov, kar se tiče pričetka ofenzive, kakor se je že večkrat zgodilo, da je podobnim zahtevam podlegla i modra razsodba državnikov. Zaradi tega je z vso e-

V ali IZ
JUGOSLAVIJE
potuje po najkrajši in najhitrejši črti
preko Bremena.
Uživajte udobnosti slovečih novih parnikov črte
North German LLOYD.
Lepe in udobne kabine III. razr.
Za popolne informacije vprašajte lokalnega zastopnika družbe
NORTH GERMAN LLOYD
100 No. La Salle Street, CHICAGO, ILL.

SIRITE AMER. SLOVENCA

Če imate navado

štediti, je najboljšje, da začnete takoj z hranilnimi vlogami.

To življensko vprašanje mora biti prej ali slej rešeno — zakaj bi ne začeli takoj.

SIGURNA BANKA
ZA ULOŽITI VSE
DENAR

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

POT V EVROPO SI LAHKO PRESKRBIŠTE Z NAŠIM POSREDOVANJEM.

IZ CHURCHILLOVH VON NIIH SPOMINOV

(Dalje.)

Od zahoda na zahod.

Razpad ruske fronte je osvo-bodil ogromne mase nemške in avstrijske vojske. Celo zimo so vozili divizije in topove na zahodno in le v mali meri na italijansko fronto. Kako veliki so bili ti transporti, ni bilo mogoče natančno ugotoviti, toda naši informacijski uradi so javljali, da potuje teden za tednom, brez prenehanja, neskončna množina vojske in vojnega materijala na zahod. Bilo je gotovo, da bo imela Nemčija spomladi prvič v svetovni vojni, iz- vzemši prvotno invazijo, veliko številčno premoč na zapadni fronti. Poleg tega so divizije, ki so prihajale iz Rusije, preživele celo leto, ne da bi se resno borile, dočim so bile vse naše bojne enote v zadnjih 6 mese- cih 1. 1917 strašno decimirane. Sovražnik je vrh vsega zaplenil na ruski fronti 4000 topov in 2000 v Italiji, kar je bilo treba še pristiati k ogromnim na- bavam najrazličnejšega vojne- ga materijala.

Sir Douglas Haig je nujno prosil, da se mu pošljejo v naj- krajšem času taka ojačenja, ki so potrebna in častniko, da bo iz- polnil svoje divizije do polnega števila. Sir William Robertson je te zahteve podpiral. Jaz sam sem neprestano nadlegoval ka- binet, naj kar najhitreje proži Siru Douglasu Haigu potrebne sile. Lloyd George se je z gro- zovito zavedal svoje vloge, da mo- ra na podlagi neizprosnihih za- konov gnati preostalo armado v mesnico. 18—19letni fantje, možeje preko 45 let, edini sinovi mater-vdov, vojaki, ki so bili že trikrat ranjeni — vse se je moralo zdaj pripraviti. Zbrati smo morali vse moči, da odbije- mo nemški napad. Toda mini- strski predsednik se je nepre- stano bal, da bodo naše posled- nje rezerve uničene pri drugem Paschendalee.

Čakajoča politika.

Silil sem, da pošljejo Haigu ojačenja, potrebna za rekonstrukcijo armade in da bi istočasno prepevedali vsako ofenzivo. Ministrski predsednik se je pa bal, da se ne bodo mogli ti oddelki, enkrat v Franciji, upreti zahtevam poveljnikov, kar se tiče pričetka ofenzive, kakor se je že večkrat zgodilo, da je podobnim zahtevam podlegla i modra razsodba državnikov. Zaradi tega je z vso e-

nergijo vodil drugo politiko. Bil je le za zmerno ojačenje armade in za koncentracijo ko- likor mogoče velikih rezerv v Angliji. Bil je mnenja, da bo na ta način lahko preprečil an- gleško ofenzivo. In to je bilo tudi izvedeno.

Oficijelne in javne argumen- te so podpirali osebni apeli. — Toda brez najmanjšega uspe- ha. Ministrski predsednik in njegovi tovariši v kabinetu so bili neobičajno trdi. Vsi so bili odločni nasprotniki kakršne- koli angleške ofenzive v Fran- ciji. Zeleli so, naj Francoska in angleška armada počakata in ostaneta v defenzivi. Zeleli so obdržati točno kontrolo nad preostalo vojsko, do prihoda ameriškanskih milijonov, ki bi nudili upanje na odločilni us- peh. Medtem bi naj vojska v Palestini, ki se po svoji moči sploh ni mogla primerjati s si- lami na zahodu, pognala Turke in umirila javnost v dobi ča- kanja. Kabinet je bil dobro in- formiran o koncentraciji nem- ških sil proti Haigu in nepre- stano so diskutirali o tem. Bili so pa mnenja, da zadenejo Nemci, če napadejo, ob iste težkoče, ki so nas tako dolgo ovirale in da je naša armada za obrambo dovolj močna. — Spomladi je imel Haig vojsko 56 divizij.

Francozi so pričeli zdaj od- ločno zahtevati, naj prevzame Anglija večji del fronte. Bežen pregled karte nas prepriča, da so Francozi s 100 divizijami in 700,000 pušk držali 480 km fronte, dočim je na 56 an- gleških divizij s 504,000 pušk od- padlo le 260 km. Z drugimi be- sedami, Angleži so z armado, ki je bila večja od dveh tretjin vseh francoskih moči zasedli manj od ene tretjine fronte. Si- cer pa ta poizkus ni imel veli- kega pomena. Velik del fran- coske fronte je uživala popolen mir in slaba železniška komu- nikacija na drugi strani fronte je izključevala možnost resne sovražniške ofenzive.

(Konec prih.)

Na travniku. — Na travniku se je igrala štiriletna meščan- ska deklica z žogo, med tem ko je vzgojiteljica sedela neda- leč proč in čitala. Naenkrat je

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne de- narne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

mala gospodična padla na ne- kaj mehkega in vsa v solzah prihitela k vzgojiteljici, rekoč: "Oh, gospodična, padla sem v jravo, ki jo je krava že poje- lla."

NE POZABI, DADDY!

"Ne pozabi, daddy — ko boš šel domov, pojdi k drugistu in prinesi domov Trinerjevo grenko vino!" Vsaka dobra gospo- dinja pazi na svojo medicinsko omaro, ker noče, da bi bila brez tega izbornega zdravila, ki prepračuje neprebavo, slab

tek, zaprtje in podobne želod- čne nerede ter kalilce družin- skega mira "Oak Park, Ill., 27. aprila 1927. Odkar rabi moj soprog Trinerjevo grenko vino, nima več želodčnih nepravil, njegov tek je dober in v sploš- nem se počuti ves prenovljen, za kar se imamo zahvaliti Tri- nerjevemu grenkemu vinu. U- pam, da ga poskusijo tudi dru- gi in pronajdejo isto kot mi. Mrs. R. D. Rose." Vzorce poš- ljemo proti prejemu 15c; na- slovite: Joseph Triner Comp- any, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POZOR

katoliški Slovenci, ki iščete sta- novanja! V najem se odda mo- derno urejeno stanovanje v bli- žini slovenske cerkve. Je ko- palna soba, topla voda, elek- trična razsvetljava in druge u- dobnosti. Za nadaljnja poja- snila se obrnite na:

F. Primožič,
1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Pravkar smo dobili iz stare- ga kraja nove Šmarnice za leto 1927. Knjiga se imenuje: "Ma- rija, vzor krščanskega živl-jenja," spisal dr. Fr. Krulje, du- hovník lavantinske škofije. — Knjiga je pisana času primerno in izredno zanimivo, zato je velike vrednosti za vsakega ka- toličana, posebno pa častilci Marijini ne smejo biti brez te knjige. Cena 95c.

Druge Šmarnice, katere ima- mo v zalogi:

Marija v predpodobah, Jos. Volc.

Znamenje na nebu, J. Jerše.

Marija in sv. maša, Val. Ber- niki.

Lavretanske šmarnice, Jos. Jerše.

Na Sv. Goro, Miroslav Bru- mot.

Šmarnice arskega župnika.

Marija vrtarica, J. M. Saj- geršmid.

Cena navedenim knjigam je 95c komad.

Knjigarna Amer. Slovenec,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill

NAZNANILO IN PRIPORO- ČILO.

Vsem našim naročnikom, ka- kor tudi vsem drugim rojakom po državi

Ohio in India- na naznanja- mo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik, Mr. Anton Jakse- tich, kateri je pooblaščen po birati na- ročnino in o- glase za lista Am. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaja vse knjige naše knjigarne, de- vocationalije in slovenske ter druge gramofonske plošče. Ro- jakom ga toplo priporočamo, da ga z veseljem sprejemo in mu pomagajo širiti katoliški tisk. Uprava Am. Slovenca.

IZŠLA JE

SPOMINSKA KNJIGA ZA SE- DEMSTOLETnico SV. FRANČIŠKA.

Knjigo so izdale slovenske šolske sestre reda sv. Franči- ška v Ameriki. Knjiga je zelo lepa in vsebuje 172 strani v velikosti 9 x 11. Krasijo jo šte- vilne slike, povzete po sloven- skih naselbinah, kjer delujejo častne sestre.

Knjiga je zanimiva za vsa- kogar, ker v knjigi je najti mnogo zgodovinske informativ- nosti o delovanju in početku farnih šol, kjer delujejo časti- te sestre. Je tudi obnem veli- ke zgodovinske važnosti za vsakega Slovenca, ker ta knji- ga bo govorila še poznim rodo- vom, kaj so te marljive hčerke slovenskega naroda storile tudi v tej novi domovini za čast bo- žjo in svoj mili slovenski narod.

Ker se je knjige tiskalo le nekaj okrog 1000 izvodov, bo izdaja prav gotovo kmalu po- šla, zato, kdor bi jo rad, naj seže takoj po njej. Stane \$1.25. Naroča se pri: Slovenskih šolskih sestrah reda sv. Frančiška, 1846 West 22nd Place, Chic- ago, Ill.

Tudi statistika. — Tekom leta 1926. se je pokadilo v Zdru- ženih državah nad 90 bilijonov cigar. Cigaret pa nad 112 bili- onov. Izračunajte, kaj to stane, ki se je posušilo in popu- halo v prazni dim!

SAMO \$1500 GOTOVINE.

Lahko kupite enonadstropno hišo z kletjo, zidano, nov Cottage, na 452 West 31st Str. Furnace ht. kar je lesa je vse hrastovo. Lota 29x125. Ce- na \$6100. Vprašajte lastnika. Jos. L. Donat, 2300 So. Central Park Ave.

NOVO POSLOPJE.

Imam na prodaj novo moder- no dvonadstropno poslopje s kletjo, zidano, velike 4x4 sobe, tla in kar je lesa je hrastovo, cementne stopnice spredaj, porč zaprt zadaj, na vogalu, lota 28x125. Na S. Kenneth Ave in 30th Str. Potrebujete samo \$3000, ostalo mesečno. Cena \$12,500. Vprašajte last- nika Jos. L. Donat, 2300 So. Central Park Ave. — Phone Crawford 2362 ali 3817 West 26th Str. Ph. Lawndale 3603.

KRITJE STREHE (ROOFING).

Če pušča streha — 3 popravila ga- rantirano delo za \$4.00, "truce & ser- vices" na vse strani v Chicagu, usta- novljeno pred 38 leti, največje toza- dežno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ozden Ave. Lawndale 0114 vsi departmenti.

PRODAJA FARME NA DRAŽBI 25. MAJA.

Kupite zdaj. — Nobene povodnji ali drugih nezdov.

652 akrov v znamenitem Willamette Valley, Oregon, blizu Portland, cesta tlakovana. 300 akrov fine zemlje, 300 akrov nekoliko valovite, ostalo pašnik, voda na farmi, dobra poslopja, živina in orodje. Pisite za pojasnila za farme v Oregon, na C. J. Klaas, 384 Pittick Block, Portland, Oregon, — 200-p.s.t. "HIGH GRADE UPRIGHT PIA- NO" v dobrem stanju. \$125.00 — 952 Garfield Ave. Lincoln 1729.

02-p.s.t

PRODA PEČ za trdi prenog v do- brem stanju, vse ponikano, \$20. tu di peč za gorkoto, \$5.00. V prašai- te H234 Watt Ave. 04-p.s.t

104 AKRE dobre zemlje Del Rio Ci- ty, kjer je nad 20,000 prebivalcev, sadje, alfalfa in mlekastvo; vse opremljeno. Višja šola oddaljena ¼ milje, tekoča voda za namakanje, \$10,000 improvements, \$300 akor, pridite pogledat. Tukaj rastejo po- maranče januarja. G. Box 858, Del Rio, Texas. 19-ss

COLORADO — mlekarkstvo prašč- jareja za žito, 25% takoj, ostalo na lahka odplic. R. L. Johnson & Co., Halyoke, Colo. 52-ss

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

02-p.s.t

Joseph Mantel

— JAVNI NOTAR —

Ely, Minnesota Telephone 56

Izdružuje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vsa druga v notarsko stroko spadajoča dela.

Enaindvajset let izkušnje.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za na- ročila za prenog — drva in pre- šanje pohištva ob času seilitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Odposlanci so se ji priklonili in zahvalne molitve so donele po kapeli. Ko je stopila Rozamunda k oltarju, jo je kraljica objela in poljubila, plemenitashi in vitezi, ženske in otroci pa so pritiskali svoje ustnice na njene roke, na rob njenega belega oblačila, venomer jo nazivljajo svetnico in rešiteljico.

"Dosljej še nisem ne svetnica, ne rešiteljica, upam pa, da se vam vaše želje izpolnijo. Pojdimo."

"Tako je," je dostavil Wulf in stopil poleg nje, "pojdimo."

Rozamunda se je zganila ob teh besedah in tu vsi ostali so ostmeli.

"Poslušajte, kraljica, emirji, ljudje," je nadaljeval. "Sorodnik sem te gospice in njen zaročenec; kot vitez sem ji prisegel služiti do zadnjega dihleja. Ako je ona kriva kake krivde proti Saladinu, sem jaz še bolj kriv in tudi mene naj zadene njegovo maščevanje. Pojdimo."

"Wulf, Wulf," je rekla. "Tako ne sme biti. Eno življenje zahtevajo — ne obeh."

"Gospica, če sva dva, bo zadoščenje večje in Saladin bo še bolj usmiljen. Ne, ne prepoveduj mi. Živel sem zate in zate umrjem."

"O Wulf!" je vzkliknila Rozamunda. "Ti mi greniš moje zasluzenje."

Nato pa ji je zašepetal na uho: "Draga Rozamunda, ne brani mi tega, sicer me tiraš v blaznost, ko brez tebe ne morem živeti."

Rozamunda mu je vsa v solzah odgovorila: "Premočen si zame. Zgodi se božja volja!"

Pa tudi drugi ga niso skušali ustavljati.

Rozamunda je prišedši do opatinje hotela poklekniti pred njo, a opatinja poklekne pred njo in jo poljubi. Tudi ostale sestre so jo poljubile v slovo. Nato so pripeljali duhovnika, pobožnega moža.

Temu sta se pred oltarjem izpovedala svojih grehov, najprvo Rozamunda, za njo pa Wulf, ter prejela odvezo in sveti zakrament v tisti obliki, kakor so ga dajali umirajočim. Izvzemi emirjev so vsi drugi navzoči klečali in molili za nju.

Slovesni obred je bil pri koncu. Ostali so in v spremstvu dveh emirjev — tretji je namreč že poprej hitel v spremstvu k Saladinu, da ga obvesti — so odšli kraljica, njene redovnice in vsi ostali iz cerkve in skozi samostanske prostore v ozko Ulico Gorja. Tukaj je prijel Wulf Rozamundo za roko in jo vodil, kot vodi brat sestro k poroki. Prijazno je sijal mesec, svitlo kakor dan. Glas o tej čudni zgodbi se je bil bliskoma raznesel po mestu in ozke ulice so bile natlačeno polna gledalcev, ko so stali tudi pri vseh oknih, po vseh strehah.

"Gospica Rozamunda!" so klicali. "Blažena Rozamunda, ki gre v mučeniško smrt, da nas reši. Čista Rozamunda in njen vrlji vitez Wulf!" In trgali so cvetlice in zelenje iz vrto in jima posipali z njimi pot.

Z nagnjeno glavo in vedrim obličjem sta stopala po dolgih, vijočih se ulicah, spremljana od množice, vojaki so jima delali pot, in ženske so vzdigovale svoje otroke, da so se mogli dotakniti Rozamundinega oblačila in da so ji videli v obraz. Dospeli so do mestnih vrat in sprevod se je ustavil. Tedaj je gospod Balian iz Ibelina spregovoril:

"Gospica, v imenu jeruzalemskega ljud-

stva in vsega krščanstva ti dajem čast in hvalo, in tudi tebi, Wulf d' Arcy, najvrlejšemu in najzvestejšemu vseh vitezov."

"Ne slavite, ne zahvaljujte naju, marveč molite za naju," odgovori Rozamunda, "da doseževa namen, ki mu z veseljem darujeva življenje; po najini smrti pa molite za mir in pokoj najinih grešnih duš. Ako pa ne bi imela uspeha, kar se prav lahko zgodi, tedaj se le spominjate naju, da sva storila kar je bila nama sveta dolžnost. Strašna tuga je prišla nad to deželo in Kristusov križ je obdan od sramote. Ali iznova se zasveti in potem bodo ljudje na veke pripogibali pred njim kolena. O da bi živeli! Da bi se rešili! To je poslednja prošnja, združena z željo, da bi se videli zopet v nebesih, ko naposled umrjete i vi! Sedaj pa: z Bogom!"

Odšla sta skozi vrata sama, množica pa je jokala ob Saladinovem taboru.

Rozamundi so ponudili nosilnico, a jo je odklonila. Stopali so peš po griču vkreber in dospeli do velikega štirioglatega odprtega prostora sredi tabora na Oljski gori, onstran sivega drevja Getzemanskega vrta. Tamkaj jih je pričakoval Saladin v velikem blesku, okrog njega pa so stali tisoči in tisoči njegovih vojakov, ki so jih molče gledali.

Dospelši pred sultana sta pokleknila pred njim; Rozamunda v snežnobeli obleki redovnice-novice, Wulf pa z razbitim oklepom.

XXIV. POGLAVJE.

Dokončano.

Saladin se je ozrl vanje brez pozdrava rekoč:

"Ženska, moje poročilo si prejela. Dobro veš, da ti je dostojanstvo vzeto in da so ž njim ugasnile vse obljube. Veš pa tudi, da prihajaš sem, da umrješ smrt verolomnih žensk. Je-li tako?"

"Znano mi je vse to, veliki Salah-ed-din," odgovori Rozamunda.

"Povej mi tedaj, ali prihajaš iz svoje proste volje, neprisljuna, in zakaj kleči poleg tebe vitez gospod Wulf, ki sem mu prizanesel življenje?"

"Prihajam prav iz svoje lastne volje, kakor ti potrdijo tvoji emirji. Moj sorodnik pa naj odgovori sam."

"Sultan," je rekel Wulf, "prišel sem z gospico Rozamundo kot sorodnik in obdolženec, kajti njen greh proti tebi je tudi moj greh. Njena usoda je moja usoda."

"Proti tebi nimam ničesar, saj sem ti že odpustil. Zato si moraš že izbrati svojo lastno pot."

"Brez dvoma," odgovori Wulf; "ker sem edini kristjan med množičnimi prerokovimi sinovi, pač ne bo težko najti prijateljskega scimitarja, ki mi pomaga na tej poti naprej. Prosim pa tvojo dobroto, da boji njena usoda moja usoda."

"Kaj!" je rekel Saladin. "Pripravljen si umreti ž njo, dasi si mlad vitez in se ti svet smehlja in vabi v svoje razkošje?"

Wulf se nasmehne.

"Dobro. Kdo pa sem jaz, da bi se postavljaj med norca in njegovo nesepat? Dovoljujem ti to milost. Tvoja usoda boji njena usoda. Wulf D'Arcy, izpil boš kupo s sužnjo Rozamundo do zadnje in najgrenkejše usedline."

POLEG TVOJEGA NASLOVA Pred poroko je veliko deklet, ki mislijo na moža, po poroki pa, ki skrbijo za moža.

PRODA SE

Candy Store na prometnem kraju, nasproti šole, cena nizka. Za pojasnila vprašajte na: 1915 West 23rd St., Chicago, Illinois.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin. 2158 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. G.: IZ BAJKALA V MANDŽU-RIJO.

Spomini jugoslovanskega prostovoljca. (Konec.)

Mesto ima živahno borzo, trgovino z efekti in valutami celega sveta, ogromne modne trgovine, kjer lahko dobiš vse, kar hočeš, in ne predrago. Po mestu švigajo avtomobili, moderne kočije, pa tudi še dvookolke (rikše), ki jih vozijo kitajski kuliji.

Prvega maja smo prispeli v kurilniško postajo Imjanpo. Za nami je bila domala vsa Sibirija, za nami pa tudi mráz, trpljenje in obup. V nas in okrog nas je cvela razkošna pomlad, ki smo jo vsi živo občutili, čeprav še nismo bili na domačih tleh. Čehoslovaki so praznovali z godbo in obhodi praznik dela in prerojenja. Jugoslovanci pa smo se samo sprehajali po lepi okolici. Skupina prostovoljcev nas je odšla v bližnjo goščavo, kjer smo opazili sredi drugega drevja vitko divjo jablano, ki je bila vsa v najlepšem cvetju. Marsikateri izmed nas je po dolgih šestih letih ugledal prvič ta nežni cvet. Znano je, da jablana ne uspeva v mrzli Sibiriji. Beli jablanin cvet nas je živo spomnil domovine, ki je bila takrat v najlepšem cvetju svoje svobode. Navidez neznaten dogodek nas je globoko ganil.

Na vseh postajah. 20 do 30 kilometrov ena od druge, nas je nadlegovala množica kitajskih prekupčevalcev s cigaretami, jajci, vodko in vsimi mogočimi predmeti, ki so nam jih vsiljivo ponujali od jutra do večera. Bili so tako nadležni, da smo morali zapirati vrata pred njimi; kakor hitro je namreč prestopil tak sibirski krošnjar prag voza, ga ni bilo mogoče spraviti iz vagona drugače kot s silo. Ne prezrimo, da so ti vsiljivi kupčevalci na glasu tudi kot sila spretni žeparji in dolgoprsteži. Zgodilo se je, da smo morali nekoga dobesedno vreči iz voza in ga se polito z vodo, vendar pa je že čez pet minut pozneje — popolnoma neuzaljen vpil pred našimi vrati: "Kapitana, pokupaj, šango!" Zopet drug Kitajec je razkazoval svojo izurjenost v metanju nožev in v najraznovrstnejših fokusih; tretji nam je prepeval ob spremljevanju enostrunega instrumenta v več kot četrttonskih intervalih, ki žalijo naš zapadnoevropski posluš.

Na vseh postajnih poslopih vzhodne kitajske železnice je visela poleg ruske (belo-mo-

dro-rdeče) zastave tudi kitajska, ki jo sestavljajo rdeča, rumena, višnjeva, bela in črna barva. Vozili smo se samo podnevi in sicer močno zavarovani, ker so bili v bližini proge tako zvaní Hunguzi. Hunguzi niso pleme, temveč navadni Kitajci in sicer vojaki, ki jim ne prija domača postava in vlada, pa so ubežali v mandžurske gore (sopke), kjer je bilo vse polno takih ubežnikov, torej nekakih "kačakov." Nekaj kilometrov od proge so imeli ti rokovnjači vso oblast v svojih rokah. Taborili so v sotorih in nalagali bogatašem davke, ki so jih morali prinašati osebno. Ako kdo ni prinesel denarja na določen kraj in ob določenem času, so ga ob prvi priliki umorili, medtem ko ubogljivemu niso storili nič zalega. Imeli so celo svoje zakone; napadali niso nikdar brez potrebe in so zahtevali samo, da se jim da, kar potrebujejo. Prebivalci se jih radi tega niso bali in so jim celo pomagali, ko so sli na "biro." Nas niso napadali, čeprav so prišli večkrat tik k progi. Hunguzi žive v teh krajih še dandanašnji, četudi jih boljševiske oblasti preganjajo in strahujejo.

Na postaji Pogranicnaja smo prestopili zopet na ruska tla, od koder nismo imeli daleč do Vladivostoka. Da bo čitatelju teh vrstic bolj jasno, kakšno daljavo je prepotoval z nami v tem potopisu, naj navedem nekaj števil. Od Celjbinska do Novo Nikolajevska je 1332 verst. Ta proga se imenuje Omska železnica z upravo v Omsku; od Novonikolajevska do Inokentjevskaje (pri Irkutsku) je 1726 verst z upravo v Tomsku (odtod ime Tomsku železnica). Od Inokentjevskaje do Mandžurije je 1431 verst ter se ta del sirske železnice imenuje Zabajkalska železnica. Vzhodno-kitajska železnica od Mandžurije do Pogranicnaje s podaljškom do Vladivostoka pa je dolga 1605 verst, skupaj torej 6094 verst (1 versta je 80 m daljša od 1 km).

CLEVELANDČANJE POZOR!

Te dni se bo ustavil v Clevelandu naš potovalni zastopnik Mr. Anton Jaksetich, in bo obiskal vse naše naročnike (ce), ki jim je potekla naročnina na list Amer. Slovenec. Obenem bo obiskal tudi one, ki še nimajo prepeval ob spremljevanju enostrunega instrumenta v več kot četrttonskih intervalih, ki žalijo naš zapadnoevropski posluš.

Na vseh postajnih poslopih vzhodne kitajske železnice je visela poleg ruske (belo-mo-

POZOR!

Vsi ljubitelji slovenske pesmi ČITAJTE!

Na posredovanje Amerikanskega Slovenca je obljubila Viktor gramofon kompanija, da bo izdala večje število novih slovenskih plošč.

Da je to velikega pomena za slovensko pesem in da je to v korist in ponos naroda in vsakega posameznega Slovenca in Slovenke, nam ni treba še posebej povdarjati. Zato se bo te novice gotovo zveselil vsakdo, ki ljubi milo in nam tako drago slovensko pesem.

Viktor kompanija, ena največjih kompanij svoje vrste, je začela delati s svojimi izvežbani močmi in ima pripravljene svoje milijonske aparate, da da dostojno mesto tudi naši, do sedaj po naši lastni krivdi nekoliko zanemarjeni pesmi. Zato moramo tudi mi od naše strani storiti, kar možno, da se kažemo vredne tega zanimanja in sodelujemo po naših močeh.

Pred vsem bi radi rekordirali pesmi in godbo, katero narod sam hoče, da bo pridno posegel po ploščah. Kompanija namreč reskira velike svote denarja za rekordiranje vsakega komada. Če se ne prodaja zadostno število plošč, ima kompanija zgubo in posledica je, da noče izdelati več nadaljnjih plošč. Na nas samih je toraj ležeče, ali bo naša mila slovenska pesem dostojno zastopana med drugimi, na nas je ležeče, kako visoko jo bomo dvignili in razširili.

Zato pozivljamo vse, katerim je ljuba divna naša pesem, da nam dopsilje imena in če mogoče tudi note onih slovenskih pesmi in skladb, katere so mu najljubše in katere želi, da bi se izdelale v ploščah. One pesmi, katere bodo najbolj v zahtevi, bomo dali rekordirati.

Nobene žrtve, nobene podpore se ne zahteva od nikogar, dana je vsakemu posebej le častna pravica, da sme sodelovati pri izbiri pesmi. Zato smo prepričani, da ne bo Slovenca niti Slovenke, ki bi se ne teh pravic ne poslužil(a) in tako sodeloval za povzdigo slovenske glasbe tu v tujini. Treba je le, da na poseben listek napišete imena vseh slovenskih pesmi, ki so Vam priljubljene in izpolnite doljni list ter ga nam dopsiljete najkasneje do 7. maja.

(Zaznamujte kakovost petja in glasbe, ki Vam najbolj ugaja.)

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK
Chicago, Ill.

Imena mojih najljubših slovenskih pesmi in skladb priloženo pošiljam na posebnem papirju. Veselilo bi me slišati jih na gramofon v

mešanem zboru ali kvartetu petju duetu
moškem zboru ali kvartetu... harmoniki
ženski glas, solo instrumentalni godbi...
moški glas, solo tamburici.....

Imam Viktrolo v hiši..... Še nimam gramofona v mojem domovanju.

S tem odobrujem delovanje A. S. za povzdigo naše mile slovenske pesmi tu v tujini in jo bom povsod priporočal(a). Razume pa se, da s tem ne prevzajem nobene osebne obveznosti.

Le doni, živi pesem naša!

Podpis
Naslov

Izrežite in pošljite na Knjigarno Amer. Slovenec.

Seznam najljubših pesmi nam lahko pošlje v uvaževanje vsak Slovenec ali Slovenka, če je naročnik ali ne, brez ozira na mišljenje. Posebno bomo upoštevali nasvete slovenskih trgovcev s ploščami. Naročniki, pokažite ta oglas vsem drugim, združimo se vsi v lepi ideji za povzdigo divne naše pesmi!

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec
1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

Našim trgovcem

je dobro znana uljudna postrežba naše banke. Ugodnosti, ki jih prejemo od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležni i ako imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RAČUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljna pojasnila v ti zadevi. Mnoga naša društva plačujejo svoje izdatke s čeki, izdelanimi na našo banko, istotako tudi K. S.

K. Jednota, v svojo popolno zadovoljnost. Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirnati denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga slučajno izgubili. Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir